

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis Thursday, October 13, 1983

Nr. 194

KOVOS LAIVAI SKUBA Į PERSIJOS ILANKA

FEDERALINIS TEISĖJAS IŠTEISINO DANTISTĄ JUOŽĄ KUNGI

TEISĖJAS IŠKLAUSE KALTINIMUS IR PAREIŠKĖ, KAD NĖRA JOKIO ĮRODYMŲ APIE NUSIKALTIMĄ

CLIFTON, N.J. — Dantistas Juozas Kungys buvo pradėtas klausinėti, ar jis vokiečių okupacijos laikais bendradarbiavo su nacių ir ar jis neprisidėjo prie Lietuvos žydų šaudymo. 67 metų dantistas labai pasipiktino tokiomis žiniomis. Jis atvyko į JAV 1948 metais, išlaikė visus reikalingus egzaminus, gavo teisę verstis dantų gydytoju ir vertėsi tuo amatu visą laiką. Atėjus pensijos metams, jis išėjo į pensiją.

Sovietų valdžia atsiuntė kankinamą specialią komisiją visą eilę dokumentų, kuriuose kalbama, kad Amerikos pilietybės turintis Juozas Kungys turėtų būti patrauktas teismui, iš jo turėtų būti atimta pilietybė ir jis turėtų būti nusiųstas Lietuvos okupantams, kad galėtų jį teisti už padarytus nusikaltimus.

Dr. Kungys nepabijojė teismo. Dantistas Juozas Kungys pranešė teismui, kad visi atsiųsti kaltinimai yra suklaidoti, iš pirmo išlaužti. Rusams rūpi sudaryti įspūdį, kad iš Lietuvos buvo priversti bėgti žmonės, todėl žmonės, žmogžudžiai užlat jie ir klastoja kaltinimus prieš tremtinius.

Tikrovė buvo visiškai kitokia, negu rodo Sovietų agentų atrinkti kaltinimai. Dr. Kungys pareiškė teismui, kad jis dalyvavo kovoję prieš nacius. Jis buvo lietuvių rezistencijos narys prieš vokiečių okupaciją.

Federalinis teisėjas Dickson Debevoise, išklauses dantisto Kungio atsakymus ir prokuroro klausimus ir išklauses jo pareikimą teismui apie visą vokiečių okupaciją ir lietuvių pasipriešinimą komunistams ir naciams, paskelbė sprendimą ir pripažino dr. Kungį nekaltu, nes rusų atsiųsti kaltinimai neparemti jokiais faktais. Teisėjas atsisakė atimti Kungui pilietybę ir pranešė teismo sekretorei, kad New Jersey teisme pasiūlyti visi dokumentai ir paliudijimai, kurie nulėmė šį teisėjo sprendimą.

Pasirodo, kad į teismą buvo atvesta apmokytų agentų, kurie Kungio nepažino, bet prieš jį teisėjui liudijo. Teisėjas priėjo įsitikinimo, kad jie buvo iš anksto pamokyti, ką jie turi teismui liudyti apie Kungį.

Teisėjas suabejojo visais tais dokumentais, Sovietų prokuratūros iš anksto paruoštais, naudojant Sovietų prokuratūros

metodus byloms ruošti, ir kurie yra priešingi Amerikos teismų praktikai. Teisėjas nurodė, kad Amerikos teismai privalo būti įspėti apie tokius ir panašius sovietinius metodus.

Teisėjas paruošė ilgesnį vertinimą, kad Amerikos teismai žinotų, jog negalima pasitikėti tokiomis metodais.

Federalinis teisėjas Debevoise turėjo progos pamatyti, kaip Kėdainiuose buvo apklausi liudininkai prieš Juozą Kungį. Sovietų valdžia paruošė garsialbius ir surado vertėjus, kurie viską išvertė į anglų kalbą.

Teisėjas atidžiai viską išklaušė ir pareiškė, jog keista, kad federalinė valdžia leisdavo tokius liudijimus pristatyti Amerikos teismuose. Aiškiai matyti, kad liudininkų paruošime dalyvavo ne tik Sovietų prokuratura, bet ir teisėjai. Aiškūs daiktai, kad viso to reikalo paruošime nagus buvo pridėjusi ir KGB. JAV specialioji komisija neturėjo tokių liudijimų leisti į Amerikos teismus. Teisėjas viską išklaušė ir pareiškė, kad nėra nė vieno įrodymo apie Kungio nusikaltimus.

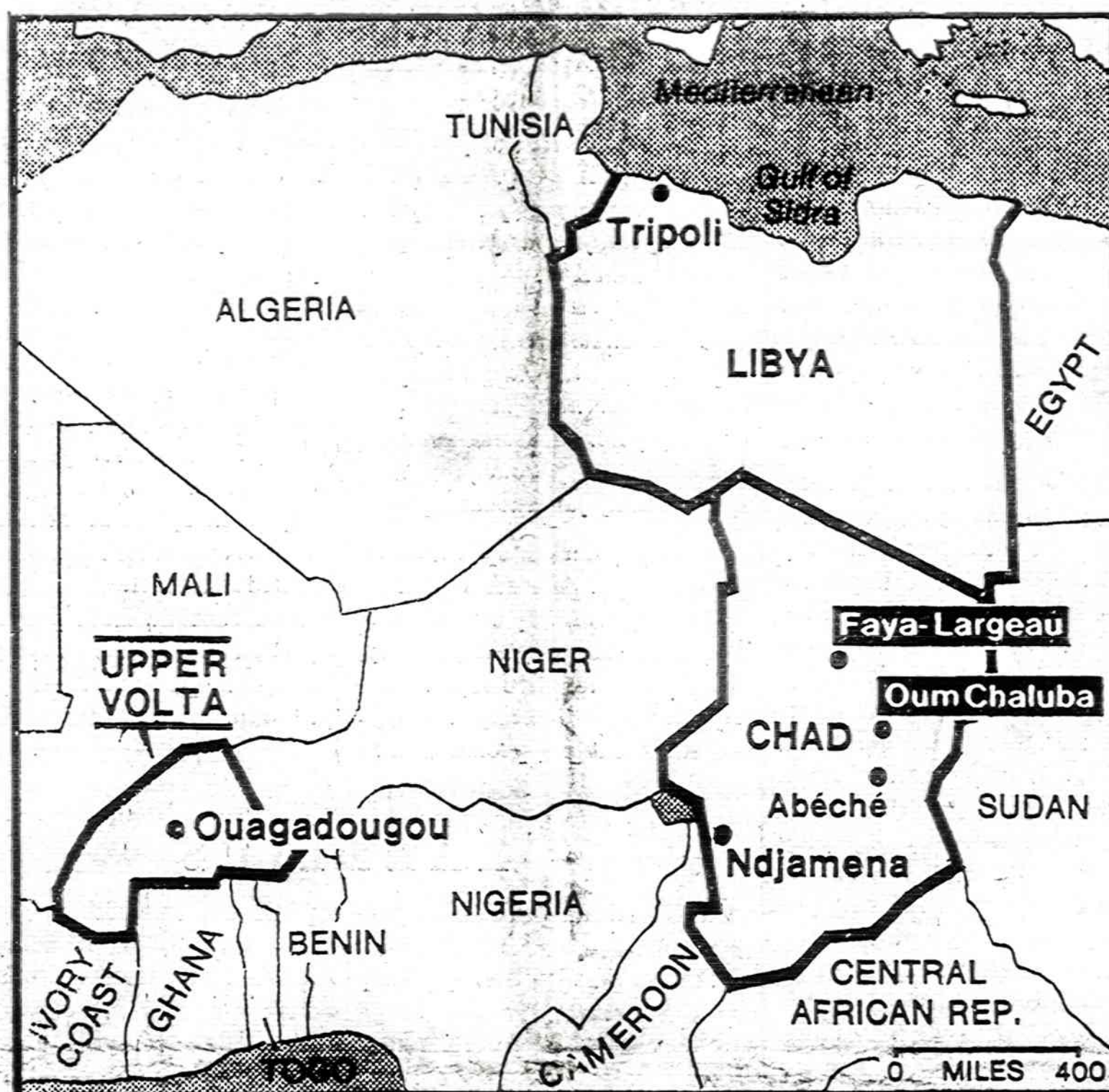
Juozas Kungys buvo be pagrindo apkaltintas. Jam pilietybė nebuvo atimta ir teismas jam linki baigti savo dienas ramiai, apie panašius kaltinimus visai nesiurpinant.

Šis teisėjo Debevoise sprendimas ir pareiškimai nuskambėjo vietoje New Jersey spaudoje. Kungio advokatas Williamson labai patenkintas teisėjo Debevoise sprendimu ir norėtų, kad šio teisėjo nuomonė pasiektų kitus teisėjus, į kurių teismus bus atvesti be jokio pagrindo apkaltinti lietuviai tremtiniai.

Teisėjo Debevoise sprendimas ir nuomonė apie visą šią reikalą apels visus JAV teismus ir apamins visus tuos neramuolius, kurie bijojo Amerikos teismo ir bereikalingai leido savo santaupų dideles sumas lupantiems advokatams.

Buvęs Japonijos premjeras Kakuei Tanaka gavo keturis metus kalėjimo už 2 milijonų dolerių kyšį iš Lockheed korporacijos.

Čade nelaisvėn pasidavė 300 karių, iš Sudano atbėgusių į Libiją, kovojusių su Chadafio jėgomis, o dabar pabėgusių į Čado respublikos eiles.

KAMČATKOJ SOVIETŲ RADARO STOTYS VISAI NEVEIKĖ

SOVIETŲ VALDŽIA ATLEIDO AVIACIJOS VADUS, O DABAR SKELBIA, KAD RADARO STOTYS NEVEIKĖ

MASKVĖ, Rusija. — Sovietų vyriausybė antradienį paskelbė, kad Kamčatkos pusiasalyje buvusios radaro stotys neveikė, todėl Pietų Korėjos keleivinis lėktuvas galėjo praskristi per visą Kamčatkos pusiasalį, rusų visai nepastebėtas. Kamčatkoje buvo trys radaro stotys erdvei sekti, bet nustatyta, kad du radaro stotys visai neveikė, praneša Associated Press.

Sovietų kariai patyrė apie P. Korėjos lėktuvą, kai jis įskrido į Sachalino salos erdvę. Tada pakilo aštuoni Sovietų karo lėktuvai vyti pietų korėjiečių, bet negalėjo pavyti.

Sovietų kariuomenės vadovybė pirmą atleido aviacijos generolus už tai, kad Kamčatkoje nesusekė Pietų Korėjos lėktuvą, o dabar atleis visus tuos inžinierius, kurie Kamčatkoje pastatė radaro stotis.

Tas pats pranešimas sako, kad Sovietų lakūnai ir kariuomenės vadovybė nežinojo, jog pro Kamčatką į Sachaliną praskrido Pietų Korėjos keleivinis 747 lėktuvas, vežęs 269 keleivius.

Sovietų lakūnai buvo įsitikinę, kad ten buvo Amerikos karinės žvalgybinis lėktuvas. Sovietų lakūnas, šovęs į lėktuvą rugsėjo 1 d. naktį, taip pat buvo įsitikinęs, kad ten skrenda karinės Amerikos lėktuvas. Sovietų lakūnas nežinojo, kad su naikino keleivinį lėktuvą. Matoma, iš pranešimo gaunasi įspūdis, kad Sovietų vyriausybė nenori, kad susidarytų bloga nuomonė apie Sovietų lakūnus.

Sovietų kariuomenės štabo

NEŽINO, KĄ DARYTI SU PINIGAIS

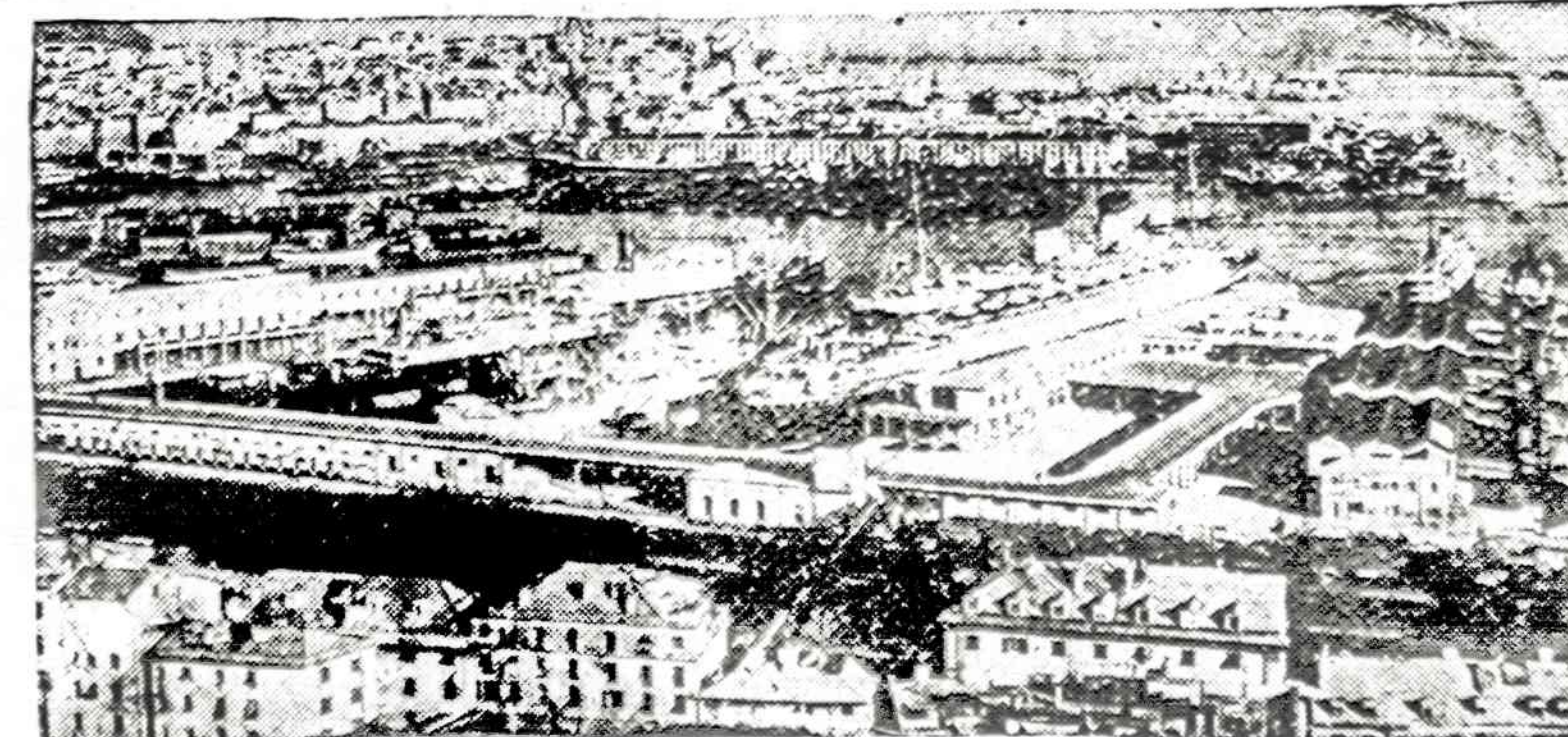
VARSUVA, Lenkija. — Solidarumo unijos pirmininkas Leszek Valensa žino, kad laimėjo Nobelio taikos premiją, bet iki šio mieto niekas jam nepasakė, už ką jam davė tą taikos premiją. Pačioje Lenkijoje jis pajėgė sukelti daugelį darbininkų kovai prieš režimą, bet apie tai ką tuo tarpu nieko nebesigirdi.

Patyręs, kad gali gauti \$200 tūkst., jis visiems pareiškė, kad pinigais atiduos katalikų bažnyčiai. Žmona patarė turėti galvoje šešis vaikus, kuriems reikės pinigų apsiųgti ir į mokyklą eiti. Bėdon patekė Solidarumo nariai prašo pagalbos.

Atrodo, kad jis skris didelę dalį Solidarumui.

Nikaraguoje jaučiamas nerimas, nes sandinistų tarpe vis labiau kyla nepasitikėjimas F. Castro agentais ir komunistais.

Sind Provincijoje, Pakistane, antradienį kilo didelės riaušės.

Sovietų delegacijos pirmininkas Ženevoj pritarė, kad Sovietų delegacija nutrauks pasitarimus ir išvažiuos Maskvą, jeigu amerikiečiai išdėstys atominę raketą Vakarų Europos valstybėse.

CHOMEINI SUSTABDYS LAIVUS HORMUZO SĄSIAURYJE

TRYNS AMERIKOS KARO LAIVAI IŠ INDIJOS VANDENYNO IŠSKUBĖJO Į PERSIJOS ILANKĄ

WASHINGTON, D.C. — Trys Amerikos karo laivai iš Indijos vandenyno antradienį išskubėjo į Persijos įlanką, kad galėtų garantuoti prekybos laivų laisvą judėjimą Persijos įlankos vandenimis.

Irano valdytojas Chomeini antradienį paskelbė, kad jis sustabdytų visus transporto laivus Hormuzo sąsiauryje. Jeigu Irano valdovo grasinimas būtų įvykdytas, visa eilė arabų valstybių negalėtų išvežti savo naftos iš vakarinės Persijos įlankos. Uždraudimas išvežti naftą palietų Abu Dabį, Katarą, Kuveitą, Iraką ir Iraną. Chomeini paskelbė, kad Irano sustabdytų savo naftos siuntimą į Vakarų.

Jeigu Irano artilerija ir karo laivai sustabdytų naftos išvežimą iš minėtų arabų valstybių, tai laisvasis pasaulis netektų daugiau negu 20 nuoš. naudojamą naftos.

Savo laiku prez. Čarlis ir dabar prez. Reaganas pakartojo, kad JAV neieš niekam sustabdyti laisvo naftos išvežimo iš minėtų valstybių.

Irano valdovas Chomeini ryžosi imtis šių priemonių prieš visas arabų valstybes, kai Irano vyriausybė gavo iš Prancūzijos geroką kiekį greitųjų karo lėktuvų, kurie gali anginti transporto laivus, išvažiuojančius iš vakarinių Persijos įlankos vandenų. Amerika nieko negali padaryti Iranui, jeigu jis nepaduos savo naftos Vakarams, bet JAV gali garantuoti laisvą naftos pervežimą Hormuzo sąsiauriu, kurį kontroliuoja Irano.

Iranas labai pasipiktinęs prancūzų vyriausybe, kuri pardavė Irakui 30 greitųjų karo lėktuvų.

Jeigu Irakas pakenks Irano naftos versmėms, tai Irano sustabdytų naftos pardavimą Vakarams ir sustabdytų naftos transportą Hormuzo sąsiauriu.

Šitas Chomeinio viešas pranešimas sukėlė ant kojų visą Persijos įlankos pakraščio valstybes.

Didžiausią susitūpinimą šitas Chomeinio nutarimas sukėlė Amerikos vyriausybei ir kariuomenės vadų tarpe. Amerikos

laivynas perka Irano naftą, nes ji geros rūšies.

Mula Chomeini šiomis priemonėmis nori apginti savo naftos versmės, bet vargu jam pavyks. Jis nenori baigti kovų su Irakui, nors Irano ginkluotos pajėgos nepajėgia prasiveržti į Iraką. Chomeini reikalauja, kad būtų atleistas iš pareigų dabartinis Irako prezidentas Sadamas. Bet Irako prezidentas nesirengia trauktis. Gautus lėktuvus jis naudos ir prieš Irano karių. Amerikos karo laivai garantuos laisvą naftos išvežimą iš Persijos įlankos.

DRUŽAS JUMBLAT ATSIKAKĖ TARTIS

BEIRUTAS, Libanas. — Visų politinių partijų vadai antradienį turėjo suvažiuoti į Babbad miestelį ir pradėti pasitarimus apie taikos atstatymą visame Libane.

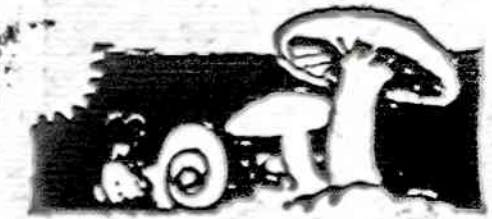
Visi buvo susitarę pradėti pasitarimus tuojau po pietų. Amerikiečiai ir Libano valdžios atstovai paskelbė, kad ten bus nutartu laiku, bet drūzų vadas Valid Jumblat pranešė, kad bendruose pasitarimuose jis nebedalyvaus. Jis pirmą turi atskirti aparti kelis svarbius klausimus, reikės padaryti drūzams nuolaidas, o tada gal jis ir ateis į pasitarimus.

Ne viena kartą buvo bandoma pasikėsinti prieš Jumblato gyvybę, todėl jis dabar labai atsargus ir nenori per daug rizikuoti, jeigu jam nebus užtikrinti drūzų pagėdaujami laimėjimai. Jis nelinkęs prie tuščių pasitarimų.

Naujas Izraelio premjeras Samir yra įsitikinęs, kad dabartinė koalicija neilgai išsilaikys. Jis planuoja naujus rinkimus.

Izraelio gyventojai pradėjo krautis maisto ir kitų prekių atsargas. Matyt, jog kas nors prasitarė, kad šiekėlis bus nuvertintas, todėl žmonės ir pradėjo pirkti daugiau prekių iš krautuvų.

Trečiadienį aukso uncija kainavo \$395.

KALENDORĖLIS

Spalio 13: Eduardas, Norutis, Linveidė, Ažuolas, Svykštė, Dulba, Narbas.

Saulė teka 7, leidžiasi 6:14.

Oras vėsesnis, li.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	trims mėnesiams	\$12.00
six months, \$12.00 per 3 months. In	vienam mėnesiui	\$4.00
other USA localities \$40.00 per year,	Kanadoje:	
\$22.00 per six months, \$12.00 per	metams	\$45.00
three months. Canada \$45.00 per year;	pusei metų	\$24.00
other countries \$48.00 per year.	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienuose eina kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius, pirmadienius ir šven-	
pusei metų	tadienius. Leidžia Naujienui Bendro-	
trims mėnesiams	vė, 1739 So. Halsted Street, Chicago,	
	IL 60608. Telef. 421-6100.	
vienam mėnesiui	Pilnais reikia siųsti pašto Money	
Kitose JAV vietose:	Orderiu kartu su užsakymu.	

Br. Nainys siekia visus lietuvius suvaryti po vienu stogu

Lietuvių Bendruomenės oficiozo redaktorių labiausiai pykina pavergtosios tautos duoti Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui įgaliojimai. Jis juos vadina mandatais. Jie jam tik bereikšmis ir beprasmis mitas. Juos reikia pamiršti, nes jie jau seniai nebegalioja.

Bet keista, kad jo tokių įgaliojimų neigimas yra lygiai toks pats, koks ir okupanto statytinių. Jie skelbia, kad tauta jokių įgaliojimų nėra davusi kovoti dėl laisvės, nes ji "išvadota", "laisva". Ir jie kartoją tą patį, ką ir Br. Nainys skelbia: kad nėra pateptų, nei nuskriaustų, nei aukštesnių, nei žemesnių, visi lygūs. Ir jis siūlo numinti "drausmės" sargybą ryšiams palaikyti šio okupuotos Lietuvos lietuviais, reikia tai palikti kiekvienam apsispręsti pagal jo sąžinę. Bet nepasako kaip apsispręsti, kurie neturi sąžinės. O tokių yra okupuotoje Lietuvoje, tokių turime ir mes išeivijoje.

O vis tik mus stebina, kad okupanto samdinių įgaliojimų neigimą kartoją ir Br. Nainys savo paskaitoje. Kam jis tuo neigimu patarnauja? Jis skelbia, kad tokiais įgaliojimais bandoma tvarkyti ir mūsų Diplomatinę Tarnybą. Tai grynas jo fantastinis klaidėjimas.

Jam nepatinka ir tai, kodėl mes manome, kad Amerika mus gali išgelbėti, o mažai kreipiame dėmesio į kitas valstybes. Keista tokia jo "neakademiškoji" filosofija, kodėl mūsų dėmesys nukreiptas tik į J. A. Valstybes. Juk šiandien visos kitos tautos, išskyrus tik tas, kurios yra Maskvos sferoje, glaudžiasi prie Amerikos, bet Br. Nainys tuo nepatenkintas, jei ir mes iš jos laukiame mūsų laisvės kovai daugiausia paramos. Matyt, jis jau užmiršo, kad tik Amrikos dėka ir jis pats atsirado šioje šalyje. Jokia kita valstybė jo nebūtų išgelbėjusi nuo Maskvos budelių rankų.

Jis skelbia gryną netiesą, paprasčiau kalbant — melą, kad mūsų išeivija yra atsitvėrusi nuo tautos geležine sie-

na. Iki šiol skelbėme, kad Maskva pavergtą Lietuvą atskyrė nuo laisvojo pasaulio geležine siena, o Br. Nainys savo paskaitoje skelbia, kad ją geležine siena atskyrė išeivija.

Jis aiškina, kad Lietuvių Charta įsako visus lietuvius įjungti į LB-nę. Taip, ji kviečia visus lietuvius vykdyti joje jiems nustatytus uždavinius, apie kuriuos jau anksčiau minėta. Labai liūdna, kad iki šiol Bendruomenės vadai visų lietuvų nepajėgė apjungti, o priešingai — jie, kurių tarpe yra ir Br. Nainys, patarnavo jos suskaldymui.

Betgi Lietuvių Charta nereikalauja, kad reikia visus lietuvius suvaryti po vienu stogu. Užmojis suvaryti po vienu stogu būtų nedemokratiškas, o totalistinis. Tai būtų vienos, atseit, frontininkų partijos diktatūra, kas svetima Lietuvių Chartos dvasiai ir visiems demokratinio nusiteikimo lietuviams. Jis sakosi, kad nesvarbu ko reikalauja Chartos paragrafai, bet jam svarbu tik logika. Atrodo, jog jis nori pareikšti, kad ji parašyta tų, kurie neturėjo logikos. Toks jo tvirtinimas rodo, kad šis paskaitininkas tikrai kalba be logikos. Kokia būtų Lietuvių Charta, jei nebūtų logikos?

Tiesa, kad Chartos dėsniams neamžini. Apie jų amžinumą niekas nekalba. Juk nieko nėra amžino, nei pats Br. Nainys neamžinas. Bet kol tie dėsniams nėra veiksmų pakeisti, reikia jais vadovautis. Jei Lietuvių Charta sako, kad LB-nė yra įsteigta puoselėti lietuvių bei jos kultūrą ir apjungti visus lietuvius, tai to reikia ir siekti, nes tai, kad ir netiesiogiai, patarnauja pavergtosios Lietuvos laisvinimui. Tų principų negali keisti nei Br. Nainys, nei kiti, pasiteisindami tuo, būk tai pasikeitė laikai, kaip vienas aršus iš Kalifornijos Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto griovikas rašė, kad nudžiūvusios medžio šakos nei vėjo, nei lietaus, nei sausros nebejaudina, jas reikia išgenėti.

Žinoma, visiems yra aišku, kad jis tą taiko VLIKui, tam mūsų politiniam veiksmui. Bet toks jo palyginimas yra klaidinantis. Mūsų politiniai veiksmai nėra nudžiūvę medžiai ir nėra reikalo jiems pagelbėti samdyti svetimųjų komercinės kompanijas. LB-nė nėra reikalo jai skirti Lietuvių Chartos uždavinius išsižadėti ir tiesiogiai įsijungti į politinę veiklą, nes tokia veikla yra jau minėti veiksmai. Br. Nainys skelbia netiesą, kad kai kurie junginiai (?) dėl savo interesų tos Chartos ir paprasčiausių gyvenimo logikos principų nepaisė.

Br. Nainys nevykusiai lietuvišką išeiviją sugretina su rusų caro išeivija ta prasme, kad anoji greitai išnyko, o mūsų dvigubai ilgiau išgyveno. Toks sugretinimas tikrai yra ne filosofiškas ir neakademiškas, ir neišmąstytas. Toks pasigyrimas jau buvo anksčiau spaudoje skelbiamas, kad, girdi, lietuviškoji išeivija patvaresnė. Bet tie, kurie tą skelbia, užmiršta tą, kad rusams, o ypač jaunajai jų kartai, Rusija yra jų tėvynė. Jos ekspansija, daugelio tautų užgrobinimas kiekvienam rusui teikia tik pasididžiavimą.

Pagalvokime, kiek rusai Europoje yra paverge tautų, trečdali Vokietijos ir pusę Berlyno. Nors rusui pabėgeliui gal dabartinis valdžios režimas ir nepatinka, nes ir pačioje Rusijoje atsiranda disidentų, kurie reikalauja kitokio režimo, bet jie nekalba apie laisvę pavergtiesiems kraštams. Toks Rusijos išsiplėtimas kiekvienam rusui teikia tik pasididžiavimą. Tokia nuotaika, aišku, patarnauja greičiau iširpdyti išeivijos rezistenciją ir nusistatymą prieš komunistinį režimą. Be to, faktas, kad Maskva ruošė Rusijos pabėgėliams ir jų jaunimui išvyką į Rusiją, jiems rodė laimėjimus ir "rojaus" gyvenimą.

J. KLAUSEIKIS

LENKIJOS LIETUVIŲ "AUSRA"

Lenkijoje gyveną lietuviai turias yra Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugija — LVKD. Re — "Ausra". Išleidžiamą metuc — dauguoja kolegija: A. Nevulis, se keturi numeriai, 34 puslapių, vertėjas į lenkų kalbą (cenzū- 6"x9" colių formato. Leidė- rai); E. Petruskevičius, redaktori-

Faktas, kad daugelis rusų išeivijos tam patikėjo ir grįžo. O kur tuos sugrįžusius "apgyvendino", tai jau kitas klausimas. Tuo tarpu mums kas kita: rusas yra okupantas, paverges mūsų kraštą, atnešęs vergiją lietuviai. Tad ar gali lietuvis patriotas tuo didžiuliu? Šiandien jokia paslaptis, kad iš mūsų išeivijos tarpo atsiranda ir tokių, kurie, nuvykę į okupuotą Lietuvą, skundžiasi Amerikoje esama sunkia būkle, dėkoja P. Petroniui ir komunistų partijai už atneštą kultūrą ir gerovę, bet tik keista, kodėl jie ten nepasilieka, o grįžta Amerikon "vargo" vargti.

Bet už vis labiausiai Br. Nainį pykina pavergtos tautos suteikti mandatai Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui. Jie jam atrodo pasibaisėtina dalyku, todėl jis savo paskaitoje jų nereikalingumą kartoją visą laiką. Ir skelbia, kad LB-nė yra pati našiausia ir be jokių mandatų. Taip! Bendruomenė, kaip organizacijai, taip, kaip ir kitoms organizacijoms, mandatai neduodami, ir jų tauta nedavė. Bet pavergtoji tauta, juos suteikdama Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, neklausė nei Br. Nainio, nei tokių kitų. O jos valios paneigimas yra smerktinas musikalimas. Tokiu paneigimu jis nori pasakyti, kad tik Lietuvių Bendruomenė yra viskas.

Liūdna, kad LB-nės oficiozo redaktorių neskiria Lietuvių Tautos atstovybės nuo įkurtos specifiniams uždaviniams organizacijos. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kalba tautos vardu ir ją atstovauja. O kieno vardu kalbės LB-nės organizacija?

Br. Nainys skelbia kaltinimą, kad B-nės darbai yra brutaliai niekinami. Šitoks jo kaltinimas be faktų yra demagogiškas, tikslu sukelti išeivijoje erzeli. Jis tvirtina, kad mandatais vadovaujantis, LB-nė buvo pažeminta į žemesnę pakopą ir atimtas jos visuotinumas. Toks jo kaltinimas rodo, kad jis jau nebegali net blaiviai galvoti, kadangi tie jo linksniojami "mandatai" tiek ji suerzino, kad jis nebejaudina, jog lieja tulžies kartelį, net pats neįsimaudamas dėl.

Naivus jo aiškinimas, kad gyvąs ir aktyvusis lietuvis patriotas politinėmis partijomis nė kiek nesidomi. Jei jis taip kalba, manydamas, kad visi tokie patriotai, kaip jis pats, tai jis juos labai tamsiai pristato mūsų sąmoningai visuomenei. Mat, tos partijos akiai uždarė sienas ir pastatė "drausmės" sargybą. Sunku suprasti, ką reiškia jo kaltinimas. Reikia abejoti ar jis pats suprato, ką jis tuo norėjo pasakyti.

Jis priekaištuoja, kad atsirado tokių, kurie save paskelbė Lietuvos laisvės kovos vadais, ir tokiais jie laiko save iki šios dienos. Bet kas tie vadai, jis nepasako. Škaitant jo paskaitą, atrodo, kad lyg tokiais laikytų LB-nės vadus. Ir jis pats pripažįsta, kad tokie tautos nepašaukti vadai nereikalingi. Tiesa, kad tauta pavergtose Lietuvoje pati kovoja, bet išeivijoje tai kovai vesti ji įgalioja Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą.

Br. Nainys savo paskaitoje tvirtina, kad Lietuvių Bendruomenė yra vienintelis veiksnys, nes jis atstovauja visus. Visų jis neatstovauja, nes visų nepajėgė apjungti. A. Svilonis

rius; A. Uzdila sekretorius ir sti- listas. Pasitarimams yra ir redak- cinė taryba, pirmininkas J. S. Paransevičius. Spausdina 3,000 egz. redakcijos būstas Seinuose. Šių metų pirmasis numeris eilinių pažymėtas 60-ju nume- riu. Jei visą laiką metuose bu- vo leidžiami keturi numeriai, tai Lenkijos lietuvių "Ausra" yra išleisti 15 metų. Apie laik- raščio turinį pasisako redaktori- ūs:

"Vedamoji šio "Ausras" nume- rio ir visų keturių šiemetinių numerių tematika, tai Dariaus ir Girėno žygdarbio bei tragiškos mirties pen kiasdešimties ir pirmojo lietuviškojo tautinio laikraščio "Ausras",ėjusios 1883 —86 m., simtosios metinės.

Žodžiu, mūsų žurnale bus gan daug istorinių straipsnių, rašin- jū. Dariaus ir Girėno skry- džio per Atlantą minėjimui ren- gėms jau seniai. Tai atsispin- dėjo ir mūsų žurnale.

Apie devynioliktojo amžiaus "Ausrą" retai mums tenka kal- bėti ir rašyti, o vėrta". Šimtosioms "Ausras" meit- nės skirti 3 straipsniai. "Ji ža- dino iš miego", paties redaktori- ūs parašytas. Daug citatų iš kitų raštų apie Basanavičiaus "Ausrą". Yra iš lenkų literatū- ros, bet daugiau iš lietuvių komu- nistų raštų. Iš spausdintas J. Stokeliu gan ilgas straips- nis "Pirmojo tautinio lietuvių laikraščio kilmė". Vandalinas (Nukelta į seštą puslapį,

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

Pastatau savo dviratį tankmėje prie storos eglės kamieno, patiesiu savo lietpalį ir abu su- sėdame. Tamsa darosi vis tirštesnė ir, pagaliau, pasidaro taip tamsu, kad vienas kito nebematome, tik sėdime susikabinę, saldžioje meilėje paskendę ir siurbiamo laimę lūpomis.

Trumpa vasaros naktis artėja prie galo. Lai- kas palikti šią saldią prieglaudą, palydėti Feliutę iki jos durų, kol dar naktis, ir spausiti dviratį namo, kad spėčiau parvažiuoti su tamsa, užsilipti ant šieno kūgio ir nuduoti, kad vakare sugrįžau nevelai.

Jau buvau bekuždas Feliutei į ausį, kad lai- kas keltis, tik tuo momentu kažkas sušlamėjo. Šlamėjimas buvo labai švelnus, bet tokioje tyloje aiškiai girdimas. Aš įtemčiau klausą. Atrodė kaž- kas įtartino, bet nepavojingo. Juk galėjo koks gy- vulėlis tarp krūmų sufudėti, kokia palinkusi šaka tiesias.

— Petreli, ko tu taip klausais? — ji tyliai paklausė.

— Kažkas sušlamėjo.

— Gal koks paukštis. — Ji vėl stipriai prisiglaudė prie manęs.

— Gal būt. — Vėl įsiurbiau į jos lūpas, bet tuo pat metu traukėtelėjau užmintą sausa šakelė.

Instinktyviai pašokau iš vietos, bet tuo pat

momentu pajutau stiprų smūgį į dešinį šoną, pas- kui į kairį. Pritrenktas aiktelėjau ir atsiremiau eglės kamieno.

— Kas čia, kas čia yra! — šaukia išgąsdinta Feliutė, bet į jos klausimą tik sušlamėjo šakos, greitai žingsniai nutraukė tolyn per mišką, ir vėl viskas nutilo.

Valandėlį stovėjau atsiremęs medžio, kol man skausmas praėjo. Ji apkabino mane.

— Petreli, nebijo, neimk į galvą, koks pus- galvis bus numatęs mus ir atėjo pagąsdinti.

— Aš į galvą neimu, — sakau, tik mano šonai bus gerokai paėmę.

Daugiau jau nesisėdome. Palydėjau per miš- ką ir, kai jos namai buvo jau čia pat už kelio, mes atsiveikinome.

Mano dviratis rieda greitai vieškeliu per mišką. Aš jaučiuosi lyg didvyris, turėdamas taip stipriai mylinčią mergaitę, kuri net nebijojo visą naktį praleisti su manimi miško tankmėje. Ne- jutau baimės, nors mane būtų sutikę keletas ne- draugiškiausių bernų. Pasitiekėjau savo dviračio greitumu, nes muštis jokio patyrimo neturėjau.

Pervaziuoju mišką be nuotykių. Įvažiuoju į Pelkinės miestelį. Prasideda brukas, dviračiu va- žiuoti nemalonu. Einu pėsčias ir veduosiu dviratį. Visur tamsu — ir gatvėse, ir namuose. Tylū ir tuščia, tik mano batai kaukši į gatvės grindinį, ir greitai stumiamo dviračio ratai šokinėja per brukto akmenis, ir jo rėžis barška.

Pereinu gatvę pro bažnyčią, paskui turgavie-

tę. Toliau gatvė leidžiasi žemyn ir brukas dingsta. Užsoku ant dviračio ir negreitai riedu į pakalnę. Gatvė jau baigiasi. Toliau bus upė, tiltas ir vieš- kelis į kalną. Dar koks pusvalandis ir aš būsiu namie ant kvepiančio šieno.

Nors naktis, bet žara šiuo vasaros laiku nesi- leidžia ir papratusiems akims kelias gražiai bal- tuoja, važiuok dviračiu beveik kaip dieną.

Staiga kažkas išbėga iš namų į gatvę, rodosi, moteris:

— Palauk, palauk, o kur tu naktimis tran- kais? — negarsiai šaukia būtybė gatvėje ir laiko išskėstas rankas.

Neatpažįstu, bet man rodos, kad Julė, mano sesuo, nori pastoti man kelią. Ji bus numatiusi, kad aš drauge su Feliute jos namų link nuejau. Ji laukė manęs, dabar nori pagauti ir išbarti. Ji kaip tik lojė vietoje gyvena.

Aš nebijočiau susitikti tą patį berną, kuris miške kumščiais mane pavaišino, bet Julės su- tikti tikrai nenoriu. Ji manė į mokyklą įstatė, per ją Natauskis mane globoja, ir štai dabar aš pasi- rodysiu jai palaidūnas, naktimis su mergomis be- sitrankas. Ką gi aš jei pasakysiu, kaip jai pasi- aiškinsiu? Instinktas padiktuoja bėgti nuo jos, kad ji manęs neatpažintų. Apsisuku ir spaudžiu atgal. Pirmąja gatvele pasuku ir lekiu tolyn, pas- kui takais, per upės liptą, laukų keliukais, ir di- deliu vingiu pasiekiu namus. Jau išaušė, bet Mor- ta ir jos vyras dar miega. Užsiliptu koptelėmis ant aukšto šieno kūgio ir įsisupu į guolį. Širdis

plaka iš kelionės dviračiu bei susijaudinimo, bet greitai nurimstu ir mėginu užsnūsti. Nors beveik nemiegojau, bet vistiek atsikeliu laiku. Nei Mor- ta, nei jos vyras neklausinėjo manęs, kada aš su- grįžau.

— Labai įdomu, — sako Marytė. — Ar su- žinojai, kas tave kumščiais apdaužė miške ir kodėl?

— Tas klausimas ir man ilgai nedavė ramy- bės. Aš įtariau Feliutę. Maniau, kad ji myli ne vien tik mane, kad ji turi dar ką nors kitą. Šis patykojo ir mane pagąsdino. Netrukus, tačiau, paaiškėjo, kad Feliutės meilė man buvo gryna, kaip rasos lašas, ir pastovį kaip upelis. Ji jokio kito nemylėjo, tik mane vieną.

— Tai kas gi tave apkumščiojo? Gal miško eigulys?

— Ne, Marytė. Čia buvo daug sudėtingiau. Aš tau papasakosiu, jei mano istorija tau dar ne- atsibodo.

— Man nepaprastai įdomi tavo gyvenimo is- torija. Aš galėčiau klausyti visą naktį. Prašau papasakoti.

(Bus daugiau)

PATŠ SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigų tokio adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1738 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-9 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrinė akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLIŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popietį,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 774-2880,
Residentinis telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidiniai — Pilna apdraudė
ZEMA KAINA
Prisimam Master Charge
ir VISA korteles.
E. JERENAS. Tel. 925-9063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
su įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1882 arba 374-9996

SOPHIE BARCUS

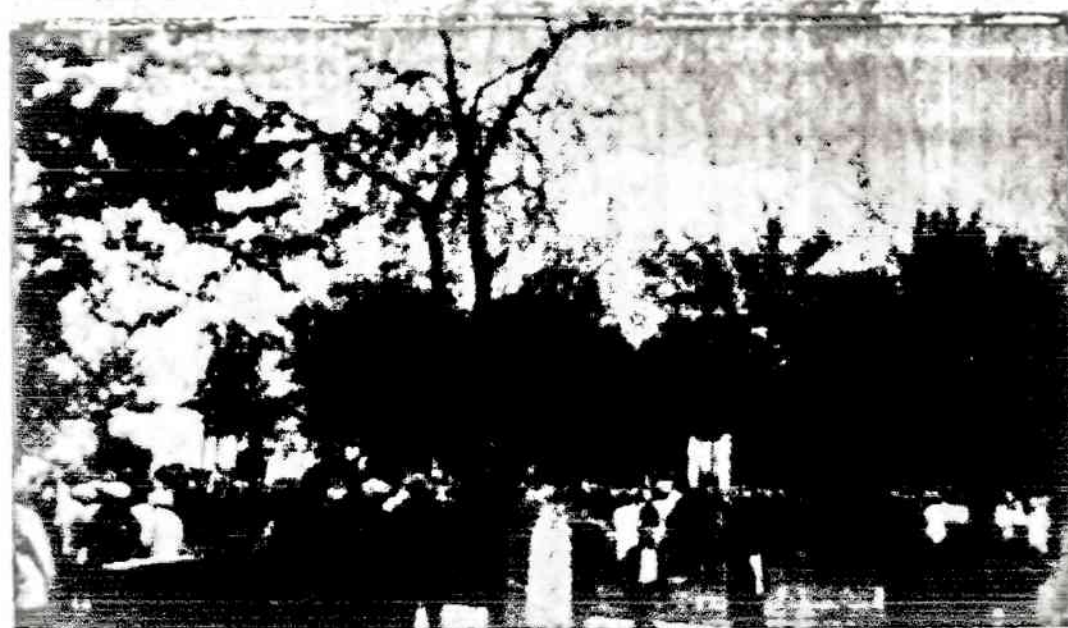
KADISO ŠEIMOS VALANDOS
Sekundiniai ir sekundiniai
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1499 AM
transliuojamas iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Deukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1430 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
3646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-8374

Jonas Tūonas

Jonas Tūonas

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

- Yra susidaręs mitas, kad bulvės turi savyje daug krakmolo, kuris žmogaus kūne tampa riebalais. Esą, kad žmonės, kurie valgo daug bulvių, yra stori. Tikrumoje vidutinė kepta bulvė turi tik 90 kalorijų. Taip pat yra mitas, kad greipfrutas sunaikina bei pašalina iš kūno riebalus. Tikrumoje greipfrutas turi daug vitamino "C" ir jo pusėje yra tik 55 kalorijos.
- Kiniečiai turi gerą patarimą: "Prie savojo stalo valgyk taip, tartum būtum svečiuose pas kavalierių".
- Apie gerus daiktus, taipgi ir apie bananus, reikia dažniau kalbėti ir juos prisiminti darant savaitinį perkamo maisto sąrašą. Bananai turi vitamino C ir B-8, potasijaus ir visą eilę kitų žmogaus kūnui reikalingų medžiagų, o tik 85 kalorijas 100 gramų vaisiuje. Bananas buvo žinomas prieš tūkstančius metų pietiniuose kraštuose, nes auga be ypatingos priežiūros, Amerikoje jį atvežė vienas ispanų kunigas, bet rinkoje nebuvo pardavinėjamas iki 19 šimtmečio vidurio. Ne visi žino, kad šventoje mohametonių knygoje — Korane rašoma, kad rojuje uždraustas vaisius buvo ne obuolys, bet bananas.
- Artinasi šalnos ir daugelis moterų prieš tai nuskina geleis ir kiek galima ilgiau mėgina išlaikyti kambaryje. Rožių koto pūvis dažniausiai būna jau apdžiūvęs ir mediena bei žievė mirusi, tai prieš mērķiant rožes į vandenį, reikia mirusių bei apdžiūvusių stiebelių nuplauti. Rožės sugeria daug vandens, todėl ji reikia nuolat papildyti.
- New Jersey Medicinos ir Dantų gydymo kolegijos profesorius dr. John Bullcock tyrinėjo ilgo gyvenimo paslaptis ir priėjo išvados, kad yra svarbiu ne tik kūno, bet ir proto mąkstas. Savo pastabas jis suvedė į 10 punktų:
 - Mažiau žiūrėti į TV ekraną, daugiau domėtis geromis knygomis. Vengti pornografinių leidinių, nes jie protui nieko gera neduoda.
 - Žiūrėti TV, pasirinkti dokumentinius filmus, diskusijas, žinias ir visa kita, kas veikia jūsų protą.
 - Užsiimkite dienraščiu ir sekiu žinias. Mažiau supratimu, toks dienraštis, veikia į protą ir bė propagandos, yra Naujienos. Jos duoda duomenis, o skaitytojas pats prieina savo protu prie išvadų.
 - Dalyvaukite bažnyčios, PTA ir klubų organizuojamose diskusijose.

— Nevenkite savarankiško darbo savo proto mąkstai. Lietuvis turi daug organizacijų. Pasirenkant, atkreiptinas dėmesys į Lietuvos Dukterų Draugiją, ir kitas.

— Lankykite muziejus, meno galerijas ir paskaitas.

— Domėkitės suaugusių kursais. Čikagoje suaugusių kursų ruošia miesto kolegijos.

— Turėkite kokį nors pomėgį, pavyzdžiui, daržovių ir gėlių auginimą.

— Pradėkite rašinėti laiškus toliau gyvenantiems giminėms ir pažįstamiems. Mažiau naudokitės telefonu. Bandykite bendradarbiauti lietuviškoje spaudoje.

— Nuobodulius išvaikyti galima dėstyti pasijansą, spręsti uždavinius bei žaisti protą lavinančius žaidimus.

Pasirodo, jog pienė, Lietuvoje dar vadinamas ir kiaušpiene, turi labai naudingų žmogaus sveikatai dalykų: geležies, kalcijaus, sodijaus, sulfuro, potašo, vitamino A, B, C ir D. Senovėje pienės buvo naudojamos kaip vaistas nuo reumatinų ligų bei gydant žmogus nuo karštinės ir kepenų ligų.

Pienė kitų tautų kalbose išreiškiama skirtingais varda. Prancūzai ją vadina "lūto dantimi" — dent de lion; iš čia anglų kalboje jos pavadinimas "dandeliū". Tas lūto dantis įvaizdis susidarė lyginant pienės karpų žiedlapių galūnes su lūto astrių dantų eile. Pienė dar vadinama balionu, karmiečio laikro-

džiū, varnos krankimu, afrių ramune, kėdės stūkliu (palyginink su lietuviška "kiaulpiene").

Prancūzijoje ir Italijoje pienu žiedlapius renka kaimo moterys, kurios neapsieina be jų, gamindamos mirštinės ar dėdamos jas prieskoniui, kepant mėsą. Tuo galetume pasinaudoti ir mes. Pienų lapams pilnai išaugus, juos nuskynus ir išdžiovinus, galima naudoti ir arbatai. Kai pienės pradeda žydėti, jų lapai tampa kartūs ir todėl nebetinka naudojimui, tačiau jų žiedais galima paskaninti kepenų omletą. Svarbu tik, kad žiedai būtų surinkti prieš pilnai pražystant. Gi pilnai prisiskleidę gelsvi pienu žiedai gali būti naudojami baltojo vyno gaminiui.

Kiekvieną pienės daigą galima nuplauti tris ar keturis kartus pavasario ir vasaros laikotarpiu. Po dvejų metų pienu šaknys išsilyja. Tada jas reikia nuskusti, išdžiovinti ir pakepti krosnyje ar prieš ugnį, kol visai paruduoja. Sumalus, gaunamas geras "kofeinas" — gardus kavos pakaitalas.

Išvaizda ir grožiu moterys rūpinasi daugiau negu sveikata. Pvz. Illinois valstybėje yra 51,07p grožio salonų specialisčių, tai yra vienas 90 moterų. Tuo tarpu vienam gydytojui tenka apie 1,000 asmenų.

KRIAUSĖS SIRUPE

1 stiklinė braškių uogienės,
2-ą citrinų sūka,
2 šaukštėliai sviesto,
1/2 stiklinės vermuto vyno,
10 kriaušių.
Cukrų su sviestu pakaitinti iki rudumo, supilti citrinos sūką, vinių ir braškių uogienę. Visą gerai išmaišyti. Sudėti per pusę supiaustų kriaušės ir trumpai viską pakaitinti. Patiekiami atšalus, sudėti į pailgą lėkštę: kriaušės per vidurį, o sūkus karmuoliukais suformuoti vanilijos ar braškių ledų ir viską užpilti kriaušių sirupu. Valgyti tuo pat.

Magdalena Šulaitienė

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasnkaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-6440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYCIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

AŠTUONERIŲ METŲ MIRTIES SUKARTIS

MOTINA IR SŪNUS

Negailiestinga mirtis 1975 m. spalio 18 d. nutraukė Dantų Gydytojos

A. + A. Rozės Tjūnienės - Paurytės

Ši žemiška gyvenimo, palikdama gillame liūdesyje vyrą JONĄ ir kitus artimuosius.

Labai greitai bėga laikas, todėl tai neseniai buvo mūsų tarpe o štai jau astuoneri metai, kai iškeliauo amžinybėn, kur sustiko — sūnų Vytauta, tėvus, brolius, seserį ir kitus anksčiau iškeliauvusius. Palaidota Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Gi mės, likusieji, sunčiame savo maldas, prašydami mirties Dievo gailestingumo, o apturėjusi daugias malonę užtars mus pat Visagali, kad numirę galėtumėm susitikti ir gyventi amžinuoju gyvenimu Viešpatyje.

Tėvų Jėzuitų Kopyčioje spalio 16 d., sekmadienį, 11 val. 15 min bus atnašaujamos šv. Mišios už mirusios sielą. Prašoma artimųjų ir pažįstamų prisiminti ir bendroje maldoje dalyvauti.

JONAS TJŪNAS

A. + A.

JUOZAS STASIŪNAS

Gyv. Brighton Parke, Chicagoje

Mirė po sunkios ligos 1983 m. spalio 11 d., 5:30 val. popiet, sulaukęs 68 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Zarasuose. Amerikoje išgyveno 33 metus.

Paliko našlę: žmona Bernice, pagal tėvus Vengrytę, sūnus Pėtrās Kemmer, marti Kathy; Lietuvoje liko dvi seserys — Bronė ir Ona su šeimomis bei kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklūsė BALTUI.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, nuo 12 val. iki 9:30 val. vak., Satala kopyčioje, 4744 S. Damen Ave.

Penktadienį, spalio 14 d., 10 val. ryto, bus lydimas iš kopyčios į St. Joseph parapijos bažnyčią. 48th ir Hermitage, o po gentilinių pamaldų bus laidojamas St. Mary Cemetery, Evergreen Park, Ill.

Visi a.a. Juozo Stasiūno giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsivėkinimą.

Nužiūdę lieka: žmona, sūnus, marti, seserys.

Laidotuvių direktoriai J. W. Satala ir Sūnus.
Tel. 247-4757.

BIELIŪNAS

LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

LENKIJOS LIETUVIŲ...

Atkelta iš 4 psl.

Junevičius yra parašęs taip pat anas "Aušros" jubiliejui skirtą straipsnį — "Savosios kalbos galvintojai". Straipsnyje daug citatų iš M. Daukšos, J. Basanavičiaus, A. Vištelio, S. Gimžausko, Ksaverio Sakalausko, V. nagelio, J. Miliausko-Miglovos ir kitų aušrininkų.

"Aušros" minėjimas, kaip žadeta, tęsiamas ir antrajame numeryje. Pradžioje redaktorius nusiskundžia gavęs kritišką raštą iš tarybų Lietuvos. Kas jį rašė, pavardės nesako. Laiške rašoma, jog devynioliktojo amžiaus "Aušros" pasirodymas, "suprantama, yra didelis reikšmingas įvykis lietuvių istorijoje, tačiau ne pasaulinio masto įvykis". Toliau laiško rašytojas sakosi galintis suabejoti tokios gausybės straipsnių, kuriuos užsimota skelbti, tikslingumu.

Seinų "Aušros" redaktorius atsako

"Ir iš tiesų suabejojau. Abejoti tai jau labai žmogiška. Abejones padeda surasti tiesą.

Ką gi, reikia sutikti su tuo, kad anas J. Basanavičiaus "Aušros" pasirodymas neturėjo nė mažiausios įtakos pasaulinių įvykių raidai. Tačiau šitai samprotavimą reikėtų turėti omenyje ir tai, kad mažų mažiausia jau nuo XVIII-jo šimtmečio Lietuva aplamai nelošia svarbiausiomis kortomis nei pasaulio, nei Europos politikoje. Vadinasi, visa kas vyko ir tebevyksta lietuviuose, turi vien tik lokalines reikšmes. Jei galvosena pasuksime šituo keliu, tuomet gal visgi reikės pripažinti, kad "Aušros" išleidimas buvo pirmasis lietuvių tautinio atgimimo, nacionalinio sąmonėjimo centre.

Nelengva šiandien atsakyti, koks buvo "Aušros" indėlis, brądinant lietuvių tautiškumo pojūtį, tačiau kažin ar gerbiausias minėto laiško Autorius būtų šiandien mokesį jį lietuviškai parašyti, jei ne aušrininkų veikla devynioliktojo amžiaus pabaigoje. Ir dar viena: šiandien mūsų "Aušra" nepretenduoja

Įtakingas komunistas išpėjo vakariečius

Londono dienraštis "Times" 1983 m. birželio 30 d. išspausdino Jugoslavijos rašytojo, buvusio artimo maršalo Tito bendradarbio, vėliau virtusio jo kritiku, Milovano Đilčo straipsnį — "Kodėl Vakarai neturi susilpninti savo apsaugos". Čia pateikiame jo vertimą. RED.

Kai kurios senos tiesos turi būti kartojamos, nesvarbu kaip nuvokiotos ar visiems žinomos airodytų. Prie tokių priklauso ir kai kurios tiesos apie ginkluotą ginklavimąsi yra ypatingos valstybės politikos išdava, bet ne jos priežastis. Valstybės politikos išdava yra valdančiojo elito ambicijos nustato ginkluotą kryptį ir spartą, ginklų bei karių skaičių ir didelę dalimi lemia saugų ginklų bei naujos karo taktikos atsiradimą.

Vakariečiai nesupranta

Visai nereikėtų to sakyti, jei Vakaruose nebūtų klaidingai įsivaizduojama sovietinė sistema ir dar klaidingiau — jos politikai plėstis pasaulyje. Tų politikų atsakyti sovietiniams vadovams būtų nepaprastai sunku, net jeigu jie norėtų taip padaryti.

Klaidingas supratimas dažnai kyla iš žmonių taikingo ir kil-

svarstyti ir vertinti pasaulines reikšmes įvykių. Šitai kur kas geriau padaro tiek Lenkijos, tiek ir Tarybų Lietuvos spauda. Mūsų "Aušros" intencijos kur kas kuklesnės — keliems tūkstantams Lenkijoje gyvenančių lietuvių priminti tuos, kurie anais, niūriais laikais taip atkakliai kovė už pagarbą gimtajam žodžiui ir savajai praečiai.

Tuo besivadovaudamas visgi ryžausi tęsti užpradėtą pirmajame numeryje tematiką.

Po šitokio redaktoriaus pasisakymo Basanavičiaus pradėtosios "Aušros" minėjimas tęsiasi ilgą ir įdomią J. Stokeliūno straipsniu "Aušros programa ir gyvavimas".

(Kitą kartą bus apžvalgelė, kaip Lenkijos lietuviai gerbia Darius ir Girėną).

naus nusitęžimo. Panašių nesusipratimų istorijoje viusomet buvo. Turėtume net džiaugtis, kad visuomet atsiranda žmonių, kurie bijo karo ir trokšta žmogiškos padaryti geresniais, o politinė tikrovė — lengviau pakeliamas. Kartais aplinkybės tokios, kad šie gerų norų žmonės pasiekia kai kurių teigiamų rezultatų ir padeda išsaugoti taiką. Bet šiandien tokių aplinkybių nėra. Velnias netgi juodėnis, negu įsivaizduojama.

Branduolinio karo siaubus su galimu milijonų žmonių ir civilizacijos sunaikinimu ypač prisideda prie klaidingo sovietinės sistemos supratimo. Skiriamai tarp politinių sistemų, tarp Rytų ir Vakarų, atrodo nereikšmingi ir maži, kai juos palyginame su tokiu karu. Reikalavimai taikos ir nusiginklavimo, branduolinių ginklų sumažinimo ir atitraukimo iš Europos išreiškia tokį branduolinio karo suvokimą, kurį sovietų politinė propaganda veiksmingai panaudoja savo strateginiams tikslams.

Branduolinio karo pavojus yra žiauri tikrovė, bet tokia yra ir Sov. Sąjunga. Ir kol sovietinė sistema pasilieka nepakitusi, Vakarai turi išsaugoti branduolinę pusiausvyrą naujais branduoliniais ginklais.

Totalistinė sistema

Sov. Sąjunga šiandien valdo partinė biurokratija, kuri negalėdama saugoti savo valdžios monopolio. Toks sovietinės sistemos bruožas visą nusiginklavimo problemą padaro daug sunkesnę, negu ji atrodo tiems taikos šalininkams, kurie reikalauja Sov. Sąjungai laikyti tokia pat valstybe, kaip ir kitos; valstybės, kurios vyriausybę saisto tarptautinės sutartys ir įsipareigojimai, kuri gali būti veiksmingai moraliskai spaudžiama savo gyvenimo ir pasaulio viešosios nuomonės.

Per Rusijos revoliuciją ir pietinį karą komunistų partija užgrobė totalinę ir absoliučią valdžią. Tą valdžią ji turi ir šiandien. Ji ne tik išsaugojo

Dr. Jonas Basanavičius

visas savo privilegijas ir "eilinių" diktatūrų galias, bet ir užvaldė visas valstybės gyvenimo sritis. Sovietinė kompartija laikė visą išorinį "kapitalistinį" pasaulį priešų, laiko savo pareigą stengtis silpninti ir griauti jo politinę bei visuomeninę santvarką.

Visur mato priešus

Atstovaudamas karo metais jugoslavų partizanų sąjūdžiui, po karo — Jugoslavijos vyriausybės, aš turėjau daugybę susitikimų ir pokalbių su Sov. Sąjungos politikais ir kariniais vadovais, įskaitant Staliną ir Molotovą. Beveik be išimties šie žmonės rodė gilų priešingumą išoriniam pasauliui ir ypač Vakarams. Kai antrasis pasaulinis karas pasibaigė, Sov. Sąjunga buvo labiausiai nuolatintas kraštas su didžiausiu aukų skaičium. Ir vis tiek sovietiniai vadovai laikė taiką trumpa pertrauka, kurią reikia panaudoti kito karo pasirengimams. Štai kodėl Sov. Sąjunga tik iš dalies demobilizavo savo ginkluotąsias pajėgas, nesigalėjo jokių ūkinių ir žmoniškų pastangų naujų ginklų gamyboje. Maskva drąsino ir savo pavergtuosius Rytų Europos kraštus stiprinti karinę galybę, drauge laikydama juos visiškoje savo priejūroje, leisdama jiems turėti tik menkesnius ginklus.

Mums, jugoslavams, rusai "pašėjo", siuntė karinius specialistus, kuriems reikėjo mokėti per nelyg dideles pinigų sumas, o jie dažniausiai užsiminėdavo

šnipinėjimu. Mes taip pat gavome vartotus ir pasenusius ginklus, kurie buvo tik perdažyti ir nušveisti. Sovietiniai oligarchai nepripažįsta draugų ar sąjungininkų, bet tik tai valas ir klusnias kolonijas. Ir dabar taip yra, nes išorinis pasaulis Sov. Sąjungai tebėra priešų pasaulis. (Bus daugiau)

TRUMPAI

— Visuotinis metinis Čikagos ir apylinkių liudininkų susirinkimas įvyks spalio 16 dieną 10 val. ryto "Sandaros" patalpose. Po susirinkimo — valės.

— Cicero žvejų ir medžiotojų klubo "Ešeris" metinis lydekų balius įvyks lapkričio mėn. 5 d. 8 val. vak. JAV karo veteranų salėje, 1434 So. 49th St., Ciceroje. Gruos Ruokio orkestras.

— Cicero namų savininkų klubo balius įvyks lapkričio 12 d. 7 val. vak. papijos salėje. Bus įdomi programa, šalta ir šilta vakarienė, o šokiams gros Gintaro orkestras.

— Donald ir Barbara Petkus sulaukė pirmo anūko Daniel Patrick Meehan, kuris gimė spalio 11 d. Jo tėvai yra Julie (Petkus duklė) ir Patrick Meehan.

Sveikiname tėvus, tėvelius ir senelius Antaną Petkų su žmona.

— Parduodami burokėliai iš daržo. 12 centų svaras. 1191 McCarthy Rd., Lemont. 257-5140.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., leidžia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Gatima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo klaidoms.

NAUJENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Parduoti / Real Estate FOR SALE | Home, Land — Parduoti / Real Estate FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų siuvėjų dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti įsivieninko PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS patvirtinta "Suduvos" išleista knyga su legalistikomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas Ave, Chicago, IL 60629. autorių: 6729 So. Campbell

PRAKTIŠKAS NORAS

— Sakyk, Māryte, kurie vyrai labiau patinka: juodbruvia ir šviesiaplaukiai?

— Atvirai pasakius, man labiausiai patiktų tas, kuris panorėtų mane vesti.

Crush
all smokes
dead out.

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilis Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis.
A. LAURAITIS
4445 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Lietuviškai ir drangybiškai
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4239 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių švėtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapols, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadienis pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

— Naujienos, Chicago, 8, III. Thursday, October 13, 1983

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608